

VZOR ZÁPISU

Student: Martin Štefek
Studijní program: Politologie
Studijní obor: Politologie
Název práce: „Komunistická strana Československa v období tzv. normalizace“
Jazyk práce: čeština
Jazyk obhajoby: čeština
Školitel: PhDr. Mgr. Jan Bureš, Ph.D.
Oponenti: prof. PhDr. Vladimíra Dvořáková, CSc.
prof. PhDr. Jiří Kocian, CSc.
Datum obhajoby: 5. 1. 2017
Místo obhajoby: UK FF, nám. J. Palacha, Praha 1, knihovna KJP - týmová studovna
Předseda komise: doc. PhDr. Ing. Milan Znoj, CSc.

16:20 Předseda komise Milan Znoj zahájil obhajobu, představil sebe a přítomné členy komise a přítomné oponenty. Přítomným pak představil studenta.

16:25 Školitel seznámil přítomné stručně se svým hodnocením studentova studia a jeho disertační práce, které uvedl ve svém písemném vyjádření.

16:30 Student seznámil přítomné s tezemi své disertační práce. Sdělil zejména:

- Student ve svém zájmu vychází z anglo-americké tradice sovětologie. Původním záměrem práce bylo popsání historie KSČ v době normalizace v kontextu dějin zkoumání o režimech sovětského typu. Navazuje na pluralistický přístup Gordona Skillinga
- Cílem práce nebylo potvrdit koncept G. Skillinga, ale doplnit ho. Nad rozdíl od Skillinga měl student možnost přístupu do archivů. Jednodimenzionální typologie je tedy v disertační práci doplněna. Zaměřuje se na mechanismus, který způsobuje pluralizaci nebo naopak centralizaci režimu v režimech sovětského typu, zkoumá tedy alternativní centra moci.
- Výzkumná otázka tedy zněla, který mechanismus se musí změnit, aby se režim pluralizoval. Výsledkem práce je potom hypotéza, že se jedná o systém nomenklatury jako klíčový mechanismus, který k pluralizaci, centralizaci přispívá.
- Metodologicky se jedná o případovou studii s induktivním postupem.
- Část práce je věnována NDR. Důvodem zahrnutí východoněmeckého příkladu bylo zpřesnění pracovní hypotézy, nikoliv srovnávání mezi ČSSR a NDR.

- Práce se dále věnuje změnám v systému nomenklatury v 60. letech a návratu k předlednových poměrů po roce 1968.
- Z hlediska úvah o systému nomenklatury jako nezávislé proměnné by bylo do budoucnosti klíčové studovat další státy Střední Evropy

16:40 Oponentka Vladimíra Dvořáková seznámila přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě. Položil studentovi tyto otázky:

- Jaké jsou další mocenské mechanismy? Oponentka zmínila, že by práce měla nejdříve obsahovat výčet těchto mocenských mechanismů a až následně zkoumat systém nomenklatury jako jeden z nich.
- V rámci studia pluralismu připomněla Juana Linze a jeho koncept autoritářství a limitovaného, neodpovědného pluralismu a možnost tento koncept využít.
- Jaký byl vliv SSSR a změn v něm na pluralizaci v NDR?

16:50 Oponent Jiří Kocian seznámil přítomné s hlavními body svého posudku a se závěrem, že doporučuje předloženou disertační práci k obhajobě.

16:45 Student reagoval na vyjádření školitele

16:50 Student reagoval na posudky oponentů a jejich položené otázky

- Co se týká mocenských mechanismů, tak student děkuje za konstruktivní připomínku a je si vědom určitého limitu své práce. Důvodem je mimo jiné nízká vědecká pozornost tématu systému nomenklatury před rokem 1989. Před případnou publikací práce bude na tomto tématu více pracovat.
- V případě připomínky o limitovaném pluralismu se student vyjádřil tak, že chtěl z hlediska přístupu práci zasadit do období před J. Linzem a před nový institucionalismus.
- K otázce vlivu SSSR na změny v NDR odpověděl tak, že nepřímý vliv a inspirace existovaly. Vliv je zřejmý i v tom, že to bylo de facto rozhodnutí Brežněva, který ukončil celý proces pluralizace v NDR.

17:00 Oponenti (a školitel) se vyjádřili k vystoupení studenta

17:10 Předseda komise zahájil diskusi.

V následné diskusi vystoupil:

Milan Znoj

- Student ve své práci používá přístup založený na předpokladu, že modernizace společnosti vede k politickému pluralismu, tato teorie má však určitá úskalí a v minulosti byla již překonána. Modernizace a industrializace společnosti má různé podoby podle kulturních a ideologických kontextů, v nichž probíhá. Práce je velmi kvalitní z hlediska dějin teorie politiky, ale z hlediska přístupu nebere v úvahu více faktorů, jakými jsou například ideologie. Vzniká potom problém s kádrovou politikou jako nezávislé proměnné.

Vratislav Doubek

- Ocenil práci jako důležitý příspěvek, vzhled do tvůrčí dílny teoretických přístupů. Položil otázku, nakolik byla z pohledu studenta práce úspěšná, co vlastně splnila?

Martin Štefek

- K otázce o úspěšnosti práce zmínil důležitost vzniku samotné hypotézy, podle níž existuje jasná vazba mezi pluralizací, centralizací režimu a uvolňování rigidity kádrové politiky.

Vladimíra Dvořáková

- Navrhla studentovi promyslet používání termínu modernizace, který je spojený s konkrétní teorií. Pro další zkoumání navrhla studium hierarchických struktur a možností autonomie v rámci režimu.

Jiří Kocián

- Připomněl vznik kádrové politiky v druhé polovině 40. let a další možnost zkoumání, které by zahrnuje i toto období. Podle něj není kádrová politika jediným faktorem, ale je faktorem zcela klíčovým. Ocenil, že se student tématu věnoval.

17:35 Předseda komise ukončil samotnou obhajobu a komise zahájila neveřejné zasedání o klasifikaci obhajoby disertační práce.

Předseda komise seznámil studenta a přítomné s výsledkem obhajoby:

Obhajoba disertační práce byla klasifikována: prospěl.

Zapisovatel: Štěpán Drahokoupil

Jméno a podpis předsedy komise:

Jméno a podpis dalšího člena komise: